

Jane

En koreografibasert konsertforestilling: jenta som lærte stemmen sin å danse

Ella Jane Fitzgerald, en av verdens største sangere, drømte opprinnelig om å bli danser. I dette stykket utvikles koreografien med utgangspunkt i hennes musikk og sang, men suppleres med nyskreven musikk som skal vise hennes indre verden gjennom bevegelse. «Harlems Askepott» gir et emosjonelt innblikk i livet til en afroamerikansk kvinne i Harlem-renessansen, som fant kjærligheten i Norge en kort stund, og hvis stemme var med på å bryte ned segregeringen blant konsertpublikummet i USA.

Medvirkende,

- Trina Coleman – dramatiker, komponist, musiker
- Christine Yangco Helland – workshop-leder/regissør, medforfatter
- Hanna Filomen – utvikling av kroppslig bevegelse (koreografi)
- Shelmith Øseth, Maria Ima Karlsen, Aina Gnoutou – danser/skuespiller

Manus-utvikling: september 2025 (50 % ferdig)

Koreografi-utvikling: desember 2025

Komposisjon: desember - januar 2025 (50 % ferdig)

Prøver: januar - februar 2026

Forestillinger: mars 2026

Beskrivelse & Kunstneriske mål

Kunnskapen om at en av de mest suksessrike sangerne i historien egentlig ønsket å bli danser gir et nytt og spennende perspektiv på hennes kunstnerskap. Vårt mål er å utforske jazzlegendens indre liv ved å la sangen hennes ta form som et kroppslig språk: å ære dansen som hennes kunstneriske morsmål.

Danserne vil bruke Fitzgeralds vokaloptyk, spesielt hennes scat-improvisasjoner, for å utvikle et bevegelsesspråk som gjenspeiler de ulike fasene av hennes utvikling og kunstneriske utvikling. Dette bevegelsesvokabularet som blir skapt, vil deretter flettes sammen med tekst, slik at sangerens viktigste øyeblikk blir kroppsliggjort og får en fysisk form. Målet er å synliggjøre hennes opprinnelige kunstneriske drivkraft og trekke tilskuerens blikk mot det universelle i hennes livserfaring: å knytte hennes indre verden til hennes ytre, fysiske uttrykk.

I denne historien har jeg valgt å skape en konsertforestilling med original musikk. I stedet for å la historien utfolde seg gjennom forklarende sangtekster, slik det er vanlig i musicalteater, brukes tekster som er mindre bokstavelige og mer poetiske. Denne abstraksjonen gjør det lettere å følge Ella Fitzgeralds følelsesmessige reise. Ambisjonen er ikke å gjenfortelle en biografi, men å gi publikum muligheten til å tre inn i følelsene hun og menneskene rundt henne kan ha erfart – å få et glimt av hvordan "Blue Skies" kunne ha sett ut gjennom hennes dype, brune øyne.

Konsertforestillingen belyser den turbulente reisen til en ung kunstner, sårbarheten som ligger i det å skape, og spørsmål om identitet, traumer og helbredelse. I denne fortellingen ligger det også et rikt,

historisk bakteppe:: tiden rundt hennes fødsel, familiens migrasjon nordover i The Great Migration, oppveksten i fattige kår under Harlem-renessansens kulturelle blomstring, gjennombruddet på Apollo Theater, den usannsynlige veien til berømmelse, seieren i de første Grammy-utdelingene, og hennes erfaring som en vellykket artist gjennom flere tiår: hun var en av de første som bidro til å bryte ned segregeringen blant amerikanske konsertpublikummere. Livet hennes gir også en mulighet til å rette søkelyset mot de større historiske spørsmålene om rasisme og sosial urett.

Koreografien i konsertforestillingen vil genereres gjennom en kombinasjon av oppgaver, improvisasjon og meditasjon. Vi vil arbeide eksperimentelt med ulike metoder for å utforske hvordan stemmeerfaring kan omformes til et fysisk uttrykk – hvordan vokal energi, intonasjon, rytme og fraserings kan bli kroppsliggjort som dansestemme.

Gjennom improvisatoriske øvelser vil danserne og vokalutøverne undersøke forholdet mellom pust, klang og bevegelse, og utvikle et organisk språk hvor stemmen fysisk inspirerer kroppen. Meditasjon og bevisst oppmerksomhet vil brukes for å styrke kontakt med indre impuls og emosjon, slik at bevegelsene bærer følelsesmessig resonans og refleksjon av Ella Fitzgeralds indre liv.

Oppgaver vil inkludere utforskning av dynamikk, tempo, vekt og romlige relasjoner, med stemmens variasjoner som drivkraft. Denne forskningen skal gjøre det mulig å “oversette” improvisert vokal til koreografisk materiale, og utvikle et bevegelsesspråk som både respekterer dansens og sangens egenart, samtidig som det skaper en ny hybrid form: en dansestemme inspirert av Ella Fitzgeralds musikalske uttrykk. Vi lager et bevegelsesspråk som føles både musikalsk, følelsesmessig og fysisk, og som viser hvem vi er på scenen.

Målet er å øke bevisstheden og gleden over musikken og menneskeheten til denne briljante sangeren, hennes tid, og den globale påvirkningen hun hadde på musikkhistorien.